

ΠΑΝΤΑ

πάντα, επίρρ. [<μσν. επίρρ. πάντα, από την αιτιατ. της αρχ. αντων. πᾶς, ελλειπτικά από τη φρ. (τον) πάντα (χρόνον)]. **1.** πάντοτε: «συμπεριφέρεται πάντα με τον ίδιο τρόπο». **2.** ως ουσ. **το πάντα**, το αιώνιο. (Τραγούδι: σ' αγαπώ, σ' αγαπώ για το τώρα το πριν το μετά και **το πάντα**, σ' αγαπώ, η καρδιά μου τρελάθηκε, βαράει σαν ξεκούρντιστη μπάντα). **3α.** στον πλ. ως ουσ. **τα πάντα**, όλα τα απαραίτητα μέσα για την πραγματοποίηση κάποιου σκοπού: «χρησιμοποίησε τα πάντα για να τον καταστρέψει». **β.** όλα τα αγαθά για τη διαβίωση του ανθρώπου: «στο σπίτι μας έχουμε τα πάντα»· βλ. και λ. [παν](#). (Ακολουθούν 36 φρ.)·

- από πάντα, ανέκαθεν: «από πάντα στα μέρη μας έτσι γιορτάζαμε τα Χριστούγεννα»·

- για πάντα, για όλη την υπόλοιπη ζωή, δια βίου: «ό,τι και να γίνει, θα σ' αγαπώ για πάντα || έφυγε για πάντα απ' την Ελλάδα»·

- γίνεται πάντα το δικό του, βλ. λ. [δικός](#)·

- είναι πάντα ένα βήμα μπροστά, βλ. λ. [βήμα](#)·

- είναι πάντα με το χαμόγελο στα χείλη, βλ. λ. [χαμόγελο](#)·

- είναι πάντα ο εαυτός του, βλ. λ. [εαυτός](#)·

- είναι πάντα στο πάνω σκαλοπάτι, βλ. λ. [σκαλοπάτι](#)·

- θέλει να γίνεται πάντα το δικό του, βλ. λ. [δικός](#)·

- θέλει να 'χει πάντα την τελευταία λέξη, βλ. λ. [λέξη](#)·

- θέλει να 'χει πάντα τον τελευταίο λόγο, βλ. λ. [λόγος](#)·

- η ελπίδα πεθαίνει πάντα τελευταία, βλ. λ. [ελπίδα](#)·

- η λανθάνουσα γλώσσα λέει πάντα την αλήθεια, βλ. λ. [γλώσσα](#)·

- η πεθερά κι από ζάχαρη κι αν είναι, πάντα πικρή είναι, βλ. λ. [πεθερά](#)·

- η πορδή κι αν δε βρομάει, πάντα πορδή είναι, βλ. λ. [πορδή](#)·

- κάνει πάντα το δικό του, βλ. λ. [δικός](#)·

- κάνω τα πάντα, βλ. φρ. κάνω το παν, λ. παν·

- κλείνω τα βλέφαρά μου μια για πάντα, βλ. συνηθέστ. κλείνω τα μάτια μου μια για πάντα, λ. μάτι·

- μέχρι πάντα, μέχρι το τέλος, μέχρι τα άκρα: «θα σε κυνηγάω μέχρι πάντα για να σε καταστρέψω»·

- μια για πάντα, οριστικά και αμετάκλητα, τελειωτικά, για πρώτη και τελευταία φορά: «στο λέω μια για πάντα πως δεν ανέχομαι κοπανατζήδες στη δουλειά μου»·

- να 'σαι πάντα όρθιος, βλ. λ. [όρθιος](#)·

- ο δρόμος της ζωής δεν είναι στρωμένος πάντα με δάφνες, βλ. λ. δρόμος·

- ο Θεός πάντα το καλό, βλ. λ. [Θεός](#)·

- όποιος αέρας κι αν φυσάει, ο μύλος πάντα αλέθει, βλ. λ. μύθος·
- όποιος επιμένει, κερδισμένος πάντα βγαίνει, βλ. λ. κερδισμένος·
- πάντα άξιος! βλ. λ. [άξιος](#)·
- πάντα δείχνε πόσος είσαι και κομμάτι παρακάτου, βλ. λ. παρακάτω·
- πάντα δεξιά! βλ. λ. δεξιά·
- πάντα καλά! βλ. λ. καλός·
- πάντα μπροστά! βλ. λ. μπροστά·
- πάντα τέτοια! βλ. λ. [τέτοιος](#)·
- παντού και πάντα, λέγεται για καταστάσεις θετικές ή αρνητικές, που είναι φυσικό ή αναπόφευκτο να υπάρχουν, όπου και αν βρίσκεται κανείς και σε οποιαδήποτε στιγμή: «παντού και πάντα θα υπάρχουν μεγάλοι ή μικροί ευεργέτες || αγαπημένες οικογένειες θα υπάρχουν παντού και πάντα || αρρώστιες θα υπάρχουν παντού και πάντα»·
- τι 'χες Γιάννη, τι 'χα πάντα, βλ. λ. [Γιάννης](#)·
- την αλήθεια πάντα κράτει και το ψέμα ας έχει αλάτι, βλ. λ. [αλήθεια](#)·
- της γειτόνισσας τ' αβγά είναι πάντα πιο μεγάλα, βλ. λ. [αβγό](#)·
- του 'κλεισε το στόμα μια για πάντα, βλ. λ. [στόμα](#)·
- χρυσωμένος γάιδαρος, πάντα γάιδαρος είναι, βλ. λ. [γάιδαρος](#)·

Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας